

råder, og at det første større skridt til at rette dette op bliver gjort med det foreliggende forslag. Dette understreger betydningen af, at man fortsat søger at bevare helheden i den grønlandske produktion, som den i dag er samlet under den kongelige grønlandske handel, og derfor ville jeg finde det ligefrem uansvarligt over for de grønlandske erhververe, om man i dag gav sig til at splitte produktionsanlæggene.

På den anden side vil jeg mene, at det endelige mål engang i fremtiden må være også at få grønlænderne ind i forarbejdningen af deres produktion som ejere eller dog medejere af produktionsanlæg. Hvorledes denne overgang skal finde sted ad åre, det kan ikke stå klart i dag, hvor tiden ikke er moden til det.“

Ministeren har derudover fremsat en redegørelse for virkningerne af den bestående eksportordning og den deraf følgende forpligtelse for eksportørerne til at udrede eksportafgift og har her henvist til den herfor gældende lovhjemmel, jfr. lov nr. 277 om udøvelse af erhverv i Grønland af 27. maj 1950 § 11:

„*Stk. 1.* De i Grønland bosatte fangere, fiskere, fåreholdere og andre erhvervsdrivende samt de i § 10 nævnte eksportvirksomheder har pligt til at afsætte deres til salg uden for Grønland beregnede produkter enten til en af de i § 10 omhandlede eksportvirksomheder eller til en central grønlandsk salgsorganisation, der varetager eksporten fra Grønland. Det påhviler en sådan central salgsorganisation i sin prispolitik at tilstræbe en udjævning af svingende konjunkturer på de grønlandske eksportvarer. Så længe en central salgsorganisation ikke er oprettet, fungerer den kongelige grønlandske handel som salgsorganisation.“

Stk. 2. Husflidsarbejder og andre varer, hvis betydning for den samlede grønlandske økonomi er ringe, er undtaget fra foranstående bestemmelse. Nærmere regler herom kan fastsættes af statsministeren.“

I medfør af denne lov er udstedt „Bekendtgørelse om erhvervsmæssig fangst, fiskeri og jagt i Grønland og om eksporten fra Grønland“ af 11. november 1953 (bekendtgørelsen har afløst „Bekendtgørelse vedrørende fangst, fiskeri og jagt i grøn-

landske farvande og om eksport fra Grønland“ af 7. juni 1951).

I henhold til denne bekendtgørelse kan eksporten varetages af en central salgsorganisation — hvis opgaver efter Grønlandskommissionens indstilling hidtil har været varetaget af den kongelige grønlandske handel — eller af en af de i § 13 nævnte eksportvirksomheder efter særlig tilladelse.

Producenter kan herefter vælge mellem at afsætte deres eksportprodukter gennem salgsorganisationen eller selv søge tilladelse til eksport. I henhold til disse bestemmelser har der været indsendt 15 ansøgninger om eksporttilladelse. Der er meddelt 10 bevillinger, og heraf er 4 i dag i kraft.

Eksportører, der opnår eksporttilladelse, skal indbetale afgift til den foran omtalte konjunkturudligningsfond. Disse afgifter fastsættes af fondens forretningsfører, d. v. s. den kongelige grønlandske handels direktør med tilslutning af Handelsstyrelsesrådet.

Afgifterne er blevet fastsat efter vurdering af, hvad Handelen i sine virksomheder og ved salg gennem salgsorganisationer har præsteret af overskudsandel til konjunkturudligningsfonden for de forskellige produkter.

Der er i den forløbne tid, siden ordningen trådte i kraft, af private eksportører indbetalt 1 060 000 kr. til konjunkturudligningsfonden i afgift, hvoraf ca. 90 pct. er omladningsafgift — det dækker i praksis afgift for aflevering til virksomheden i Færingehavn — medens resten er eksportafgift.“

Ministeren har endvidere over for udvalget givet en nærmere redegørelse for konjunkturudligningsfondens opbygning og dens eventuelle virkninger for private eksportører og andre næringsdrivende i Grønland og har her henvist til, at der efter de herom gældende bestemmelser fremskaffes midler til denne fond ved overførelse af salgsorganisationens overskud og af den kongelige grønlandske handels produktionsoverskud og ved afgiftsindbetalinger fra de eksportvirksomheder; der, jfr. foranstående, har eksporttilladelse. Det fremgår heraf, at der pr. 31. december 1957 i konjunkturudligningsfonden var tilvejebragt en formue på 5 655 600 kr., der var tilvejebragt således: